בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד

א. תפילת שחרית | "ברוך שאמר"

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
הָאֵל הָאָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ
מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו
וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ יי אֱלֹהֵינוּ
בִּשְׁבָחוֹת וּבְזִמְרוֹת
נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַמְלִיכְךָ
וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ, יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים
מֶלֶךְ, מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל
בָּרוּךְ אַתָּה יי, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת.

ב. תפילת שחרית | שירת הים

ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:
יי מַלְכוּתֵיהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

כִּי לַיי הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם.
וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו
וְהָיְתָה לַיי הַמְּלוּכָה.
וְהָיָה יי לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

ג. מכילתא | בשלח, פרשה א'

עשר שירות הן, **הראשונה** שנאמרה במצרים שנ' השיר יהיה לכם כליל התקדש חג וגו' (ישעיה ל כט), **השנייה** שנאמרה על הים שנ' אז ישיר משה **השלישית** שנאמרה על הבאר שנ' אז ישיר ישראל (במדבר כא יז), **הרביעית** שאמר משה שנ' ויהי ככלות משה לכתוב את דברי השירה הזאת (דברים לא כד), **החמישית** שאמר יהושע שנ' אז ידבר יהושע לה' ביום תת ה' וגו' (יהושע י יב), **הששית** שאמרה דבורה וברק שנ' ותשר דבורה וברק בן אבינועם (שופטים ה א), **השביעית** שאמר דוד שנ' וידבר דוד לה' את דברי השירה הזאת (שמואל ב' כב א), **השמינית** שאמר שלמה שנאמר מזמור שיר חנוכת הבית לדוד... **התשיעית** שאמר יהושפט שנ' ויועץ יהושפט ויעמד משוררים לה' מהללים בהדרת קדש בצאת לפני החלוץ אומר הודו לה' כי לעולם חסדו ... **העשירית** לעתיד לבא שנ' שירו לה' שיר חדש תהלתו מקצה הארץ (ישעיה מב י) [ואומ' שירו לה' שיר חדש תהלתו בקהל חסידים (תהלים קמט א)]

כל השירות שעברו קרואות בלשון נקבה כשם שהנקבה יולדת כך התשועות שעברו היה אחריהם שעבוד אבל התשועה העתידה להיות אין אחריה שעבוד לכך קרואה בלשון זכר שנ' שאלו נא וראו אם יולד זכר מדוע ראיתי כל גבר ידיו על חלציו (ירמיה ל ו) שכשם שהזכר אינו יולד כך התשועה העתידה לבא לא יהא אחריה שעבוד שנ' ישראל נושע בה' תשועת עולמים לא תבושו ולא תכלמו עד עולמי עד (ישעיה מה יז):

המלכות	השם
ביום ההוא יהיה **ה' אחד** ושמו אחד.	ביום ההוא יהיה ה' אחד **ושמו אחד**.
שמע ישראל **ה' אלוקינו** ה' אחד.	שמע ישראל ה' אלוקינו **ה' אחד**.
ברוך שם **כבוד מלכותו** לעולם ועד.	ברוך **שם** כבוד מלכותו לעולם ועד.
השם שלם **והכסא שלם**.	השם **שלם** והכסא שלם
ציצית	**תפילין**

ד. מכילתא | בשלח, פרשה י'

ה' ימלוך לעולם ועד, ר' יוסי הגלילי אומר אילו אמרו ישראל על הים ה' מלך לעולם ועד לא היתה אומה ולשון שולטת בהן לעולם אלא אמרו ה' ימלוך לעולם ועד לעתיד לבא.

ה. בראשית | פרק מ"ג

(יד) וְאֵ-ל שַׁ-דַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ וְשִׁלַּח לָכֶם אֶת אֲחִיכֶם אַחֵר וְאֶת בִּנְיָמִין וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי:

ו. בראשית רבה | פרשה צ"ב

ר' יאשיה בן לוי פתר קרא בגליות ואל שדי יתן לכם רחמים, (תהלים קו) ויתן אותם לרחמים, לפני האיש הקב"ה, שנאמר (שמות טו) ה' איש מלחמה ה' שמו, ושלח לכם את אחיכם, אלו עשרת השבטים, אחר ואת בנימין, זה שבט יהודה ובנימין, ואני כאשר שכולתי, בחורבן ראשון, שכלתי, בחורבן שני, כאשר שכולתי בחורבן ראשון ובשני לא אשכל עוד

ז. רמב"ן | בראשית, פרק מ"ז

(כח) ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה – כבר הזכרתי (לעיל מג יד) כי רלת יעקב למצרים הוא גלותינו היום ביד החיה הרביעית (לעיל ז ז) לומי הרשעה

ח. שמות | פרק י"ז

(יד) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי מָחֹה אֶמְחֶה אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם: (טו) וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נִסִּי: (טז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַה' בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר: פ

ישיבת כרם ביבנה

ט. מדרש תנחומא | כי תצא, פרשה י"א

רבי לוי בשם רבי אחא בר חיננא אומר כל זמן שזרעו של עמלק בעולם לא השם שלם ולא הכסא שלם, אבד זרעו של עמלק השם שלם והכסא שלם מה טעם "האויב תמו חרבות לנצח וגו'" (תהלים ט) מה כתיב אחריו "וה' לעולם ישב כונן למשפט כסאו" הרי השם שלם והכסא שלם. אמן וכן יהי רצון.

י. פסחים נ.

[ז]והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד אמר אמו האידנא לאו אחד הוא אמר רבי אחא בר חנינא לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה [ח]על בשורות טובות אומר ברוך הטוב והמטיב ועל בשורות רעות אומר ברוך דיין האמת לעולם הבא כולו הטוב והמטיב ושמו אחד מאי אחד אמר האידנא לאו שמו אחד הוא א"ר נחמן בר יצחק לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה נכתב ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת אבל לעולם הבא כולו אחד [ט]נקרא ביו"ד ה"י ונכתב ביו"ד ה"י [י]סבר רבא למדרשה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב ר' אבינא רמי כתיב [יא]זה שמי לעלם [יב]וזה זכרי לדור דור אמר הקב"ה לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב אני ביו"ד ה"א ונקרא אני באל"ף דל"ת:

יא. מדרש שוחר טוב | מזמור צ"ז

ה' מלך תגל הארץ, ללמדך שאין בעולם גילה כל זמן שמלכות אדום קיימת, ואין השם שלם ואין הכסא שלם, שנאמר כי יד על כס י-ה. וכיון שימלוך הקב"ה בתוך גלות רביעית, מיד והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

יב. מדרש לקח טוב |

כל זמן שהרשעים בעולם כביכול אין כסאו שלם ואין השם שלם, בטלו רשעים מן העולם, הכסא שלם והשם שלם, שנאמר מלחמה לה' בעמלק, ביום שעתיד הקב"ה להושיע את ישראל, והיתה לה' המלוכה, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

יג. שמות רבה | פרשה כ"ג

ואומר זה אלי ואנוהו, אמר להם הקב"ה לישראל בעוה"ז אמרתם לפני פעם אחת זה אלי, אבל לעתיד לבא אתם אומרים אותו דבר ב' פעמים שנאמר (ישעיה כה) וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹקֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה ה' קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ:

יד. יומא סט:

[3]ויברך עזרא את ה'
האלהים הגדול [ט]מאי גדול אמר רב יוסף
אמר רב שגדלו בשם המפורש

במערבא מתנו הכי רב גידל
אמר [י] גדול שגדלו בשם המפורש ורב מתנא אמר [8]האל הגדול הגבור
והנורא והא דרב מתנא [יא] מטייא לדרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע
בן לוי למה נקרא שמן אנשי כנסת הגדולה שהחזירו עטרה ליושנה אתא
משה אמר [9]האל הגדול הגבור והנורא אתא ירמיה ואמר נכרים [י] מקרקרין
בהיכלו איה נוראותיו לא אמר נורא אתא דניאל אמר נכרים משתעבדים
בבניו איה גבורותיו לא אמר גבור אתו אינהו ואמרו אדרבה זו היא
[יא] גבורת גבורתו שכובש את [יב]יצרו שנותן ארך אפים לרשעים ואלו הן
נוראותיו שאלמלא מוראו של הקב"ה היאך אומה אחת יכולה להתקיים
בין האומות ורבנן היכי עבדי הכי ועקרי תקנתא דתקין משה אמר רבי
אלעזר מתוך שיודעין בהקב"ה שאמתי הוא לפיכך לא כיזבו בו:

טו. שו"ע | או"ח, סימן ה'

א. יכוין בברכות פירוש המלות. כשיזכיר השם, יכוין פירוש קריאתו באדנות שהוא אדון הכל, ויכוין בכתיבתו ביו"ד ה"א שהיה והוה ויהיה, ובהזכירו א–להים, יכוין: שהוא תקוף בעל היכולת ובעל הכחות כלם.

ביאור הגר"א

טוב, והוליכו מדברי רבינו יונה בספר היראה וכו'. וכל פעם בהזכירו שם המיוחד יחשוב בו פי' קריאתו, שהוא לשון הכל. מכל מקום שם שמיני לריך לחשוב מלא פי' קריאתו. רק בק"ס שסם ב' השמות מורין על היה הווה ויהיה, וכן עיקר לפי עומק הדין, כי כל הולכים אחר הקריאה ול"ל להכריח כלל על הכתיבה, לף שיש בכתיבה סדורות גדולים והם הלכה למשה מסיני וכו'.

טז. מגילת אסתר | פרק ח'

(טו) וּמָרְדֳּכַי יָצָא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וָחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֳלָה וְשָׂמֵחָה:

פירוש הגר"א

לבוש מלכות, פי' טלית של מלוה, כמ"ש בזהר עטיפת מלכותא (תיקוני זהר י'). **תכלת**, הוא תכלת שבציצית. **וחור**, הוא הלבן שבציצית. **ועטרת זהב גדולה**, הוא תפילין שבראש. **ותכריך בוץ**, הם לטועות שכורכים בהם. **ומרגמן**, הם תפילה של יד, כי מתפילה של ראש לתפילה של יד לריכה לרגין.

יז. חולין פח:-פט.

אם מחוט ועד שרוך. שלא יהיה ליהנות מן הגוד: **שרוך.** לעוקה: **חוט של תכלת.** לציצית: **לעוקה של תפילין.** לקשור: **כשלמא לעוקה של תפילין.** ליכא הנאה דכתיב[ח] וירכלו ממך: **אלו תפילין שבראש.** חוט הן לכל כי שם ה' נקרא עליך: **מאי היא.** מאי הנאה ליכא: **מה נפשך תכלת.** שהתכלת דומה לים והים דומה לרקיע והרקיע לכסא הכבוד דכתיב[י] ומתחת רגליו כמעשה לבנת הספיר והוא כעצם השמים לטהר[יא] שכתוב בהם ספיר דומין לספיר וספיר הוא כסא[יב] הכבוד דכתיב כמראה אבן ספיר דמות כסא וכתיב[יג] והמשקוף[יד] מלמטה כמראה זו שהיא כנגד כל המלות:

ואמר [ו]רבא בשכר שאמר אברהם אבינו [1]אם [ה]מחוט ועד שרוך נעל זכו בניו לשתי מצות לחוט של תכלת ורצועה של תפילין בשלמא רצועה של תפילין כתיב [2]וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך [ו]ותניא ר' אליעזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש אלא חוט של תכלת מאי היא דתניא [ז]רבי מאיר אומר מה נשתנה תכלת מכל הצבעונין מפני שתכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע דומה לאבן ספיר ואבן ספיר דומה לכסא הכבוד דכתיב [3]ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו וגו' וכתיב [4]כמראה אבן ספיר דמות כסא

יח. חולין פח:-פט.

אמר רב יהודה
אמר רב שם בן ארבעים ושתים אותיות אין מוסרין אותו אלא למי שצנוע ועניו ועומד בחצי ימיו ואינו כועס ואינו משתכר ואינו מעמיד על מדותיו וכל היודעו והזהיר בו והמשמרו בטהרה אהוב למעלה ונחמד למטה ואימתו מוטלת על הבריות ונוחל שני עולמים העולם הזה והעולם הבא

יט. מלכים א' | פרק ח'

(מא) וְגַם אֶל הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שְׁמֶךָ: (מב) כִּי יִשְׁמְעוּן אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת יָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָא וְהִתְפַּלֵּל אֶל הַבַּיִת הַזֶּה: (מג) אַתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת שִׁמְךָ לְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי:

(ס) לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד:

כ. יחזקאל | פרק מ"ח

(לה) סָבִיב שְׁמֹנָה עָשָׂר אָלֶף וְשֵׁם הָעִיר מִיּוֹם ה' שָׁמָּה:

כא. ירמיה | פרק ג'

(יז) בָּעֵת הַהִיא יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַם כִּסֵּא ה' וְנִקְווּ אֵלֶיהָ כָּל הַגּוֹיִם לְשֵׁם ה' לִירוּשָׁלָם וְלֹא יֵלְכוּ עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע: ס

כב. שמות רבה | פרשה כ"ג

א אז ישיר משה, הה"ד (תהלים צג) נכון כסאך מאז, א"ר ברכיה בשם ר' אבהו אע"פ שמעולם אתה לא נתיישב כסאך ולא נודעת בעולמך עד שאמרו בניך שירה לכך נאמר נכון כסאך מאז, משל למלך שעשה מלחמה ונצח ועשו אותו אגוסטוס אמרו לו עד שלא עשית המלחמה היית מלך עכשיו עשינוך אגוסטוס, מה יש כבוד בין המלך לאגוסטוס אלא המלך עומד על הלוח ואגוסטוס יושב, כך אמרו ישראל באמת עד שלא בראת עולמך היית אתה, משבראת אותו אתה הוא, אלא כביכול עומד שנאמר (חבקוק ג) עמד וימודד ארץ, אבל משעמדת בים ואמרנו שירה לפניך באז נתיישבה מלכותך וכסאך נכון הוי נכון כסאך מאז באז ישיר.

כג. מכילתא | בשלח, פרשה ג'

מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו ר' ישמעאל אומר מה תצעק אלי, בזכות ירושלם אני אקרע להם את הים שנ' עורי עורי לבשי עוזך ציון לבשי בגדי תפארתך ירושלים עיר הקדש כי לא יוסיף יבא בך עוד ערל וטמא (ישעיה נב א) ואומר עורי עורי לבשי עוז זרוע ה' עורי כימי קדם דורות עולמים הלא את היא המחצבת רהב מחוללת תנין הלא את היא המחרבת ים מי תהום רבה השמה מעמקי ים דרך לעבור גאולים (ישעיה נא ט - י).

כד. אורות ישראל | פרק ו'

אין המדינה האושר העליון של האדם. זה ניתן להאמר במדינה רגילה, שאינה עולה לערך יותר גדול מחברת אחריות גדולה, שנשארו המוני האידיאות, שהן עטרת החיים של האנושיות, מרחפים ממעל לה, ואינם נוגעים בה. מה שאין כן מדינה שהיא ביסודה אידיאלית, שחקוק בהויתה תוכן האידיאלי היותר עליון שהוא באמת האושר היותר גדול של היחיד. מדינה זו היא באמת היותר עליונה בסולם האושר, ומדינה זו היא מדינתנו, מדינת ישראל, יסוד כסא ד' בעולם, שכל חפצה הוא שיהיה ד' אחד ושמו אחד, שזהו באמת האושר היותר עליון. אמת, שאושר נשגב זה צריך הוא לביאור ארוך כדי להעלות אורו בימי חושך, אבל לא מפני זה יחדל מלהיות האושר היותר גדול.

כה. ילקוט שמעוני | ישעיהו, רמז תע"ב

תנא רבי אלעזר בן יעקב עתידה ירושלים להיות רמה ועולה רמה ועולה עד שמגעת לכסא הכבוד.